

HISTORIK

I folkligt dräktskick använde kvinnorna alltid huvudduk över bindmössan utomhus.

Huvudduken kallas i St Tuna för "hucklä" och förekommer i olika utförande allt efter kyrkhögtiderna. Vita huvudkläden hörde till sommarsöndags-, annandags- och nattvardsdräkt.

Bevarade huvudkläden är ca 100 cm i fyrkant, något är tom större.

MATERIALSATS

Tyg: bomull, tuskaft, rutigt vitt i vitt ca 112 x 120 cm.

OBS 2:a sortering vävfel kan förekomma.

Tråd: bomull, omercericerad - Chadwick nr 50 ca 8 m.

Beskrivning: information om tradition, sömnad och skötsel.

TYGBEREDNING

Krymp och blek tyget på följande sätt:

Koka upp tyget med vanligt vittvättmedel i en gryta på spisen.

Blanda ut 2 dl Klorin i 5 l hett vatten i en plasthink.

Häll i det kokande vattnet, ca 5 l, och tyget i hinken.

Låt stå 1 tim - rör om då och då. Var noga med att hela tyget ligger under vattnet. Skölj noga i flera vatten.

Stryk tyget slätt. Ev kan det behöva diagonaldras för att bli riktigt fyrkantigt.

Handtvätta i fortsätningen det färdiga huvudklädet, ev kan det behöva kokas upp för att behålla sin vithet.

SÖMNAD

Fälla tyget eller rispa frans enligt anvisningar nedan:

Alt 1:

Stadkanter fällas inte. Traskanterna klipps rent med 0,5 cm sömsmån utanför en tättrand. Färdigt mått ca 112 x 108 cm.

Rulla in sömsmånen 0,3 cm över tättranden, som då blir kantavslutning på huvudklädet - lika stadkanten.

Sy fällstygnen, 5 stygn/cm, i den rullade kanten.

Stygnen skall synas som små prickar på rätsidan.

Alt 2:

Klipp bort stadkant och traskanter på 3 cm avstånd från tättränder som bildar rutor.

Färdigt mått ca 107 x 107 cm. inkl fransar.

Peta ur trådarna försiktigt med en nål, på alla fyra sidorna.

Sköj upp tyget i ljummet vatten, då tvinnas fransarna om varandra och trådarna hindras att glida ur. Kanterna behöver alltså inte kastas.

ANVÄNDNING

Stärk huvudklädet i Gårda glansstärkelse enl anvisning för hård stärkning på påsen.

Vik huvudklädet diagonalt med undersnibben ca 2 cm mindre än översnibben.

Vik ett ca 10 cm brett uppveck längs diagonalen.

Sätt på huvudklädet, vik två fina veck vid sidorna.

Knyt en dubbelknut under hakan. Ändarna skall stå ut åt sidorna. I nacken bildas en slät, bred snibb. Se bilden.

© ERIK THORELL

Tunakvinna med "hucklä".
Akwarell av P. Södermark
1865

Foto: Nordiska museet.